

Čís. 3288.

Maření exekuce (zákon ze dne 25. května 1883, čís. 87 ř. zák.).

S hlediska § 3 zákona nezáleží na tom, že porušení (ohrožení) práva zástavních věřitelů na uspokojení jejich pohledávek bylo vyloučeno účelem, za kterým pachatel se zabavenými věcmi svémocně nakládal, a způsobem, jakým (k čemu) docíleného výtěžku použil.

Předmětem ochrany § 3 zákona nejsou práva zástavních věřitelů; ta jsou chráněna předpisem § 1 zákona; právním statkem chráněným v § 3 jest vážnost úředního opatření sekvestrováním, zabavením neb obstaráním věci; tato autorita se porušuje, odnímá-li pachatel věc z moci úřadu, nakládaje s ní tak, jakoby onoho úředního zákroku nebylo.

Přestupek podle § 3 zákona promlčuje se ve třech měsících; náprava ve smyslu § 531 b) tr. zák. nepřichází tu v úvahu.

Jde o zmatek podle § 281 čís. 9 písm. b) tr. ř., neuvažoval-li soud o případném promlčení činu, ač promlčecí doba již uplynula.

(Rozh. ze dne 12. října 1928, Zm I 302/28.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zamítl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku zemského trestního soudu v Praze ze dne 14. března 1928, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným přestupkem podle § 3 zákona o maření exekuce ze dne 25. května 1883, čís. 87 ř. zák.; zrušil však podle § 290 odst. první tr. ř. napadený rozsudek, pokud jím byl obžalovaný uznán vinným přestupkem podle § 3 zákona o maření exekuce z úřední moci jako zmatečný a věc přikázal okresnímu soudu pro přestupky v Praze, by ji v rozsahu zrušení znovu projednal a rozhodl.

Důvody:

Zmateční stížnost, která se číselně dovolává bodů 4 a 10 § 281 tr. ř., vytýká rozsudku právě stolice zmatečnost po stránce formální z důvodu, že nalézací soud zamítl důkaz nabídnutý obžalovanými při hlavním přelíčení o tom, že se zabavení stalo jen přístupem k prvnímu protokolu, ač věřitelé, pro které se zabavení stalo, byli výtěžkem z prodeje zboží uspokojeni a proto právo zástavní v době přístupu již netrvalo, po stránce hmotněprávní z důvodu, že prodej zabavených věcí byl podřaděn pod ustanovení § 3 zákona o maření exekuce, ačkoliv bylo výtěžku z prodeje použito k uspokojení zástavních věřitelů. Předpoklad stížnosti, že obžalovaný »vedl důkaz« o okolnosti v právě výtce naznačené, nemá opory ve spisech. V protokolu o hlavním přelíčení, o jehož opravu nebo doplnění obžalovaný nežádal a jehož obsah je tudíž podle § 271 tr. ř. jedině směrodatným pro posouzení, zda a které návrhy byly stranami činěny, není záznamu o tom, že obžalovaný nebo jeho obhájce navrhl zjištění řečené okolnosti, tím méně, že uvedl i průvodní prostředky, jak bylo by podle § 222 tr. ř. třeba. Výtce neúplnosti řízení nedostává se tudíž formálního předpokladu, za něhož jedině lze ji uplatňovati podle § 281 čís. 4 tr. ř. Pokud jde o druhou, právní, námitku, lze ponechat stranou, zda je tvrzený způsob použití výtěžku zjištěn větou rozhodovacích důvodů,

že obžalovaný prodal dotyčné věci za tím účelem, by uspokojil věřitele jiné (než kteří pak učinili naň oznámení, zavdavší příčinu k tomuto trestnímu řízení). Neboť na tom, k čemu použil obžalovaný docíleného výtěžku, s hlediska § 3 zákona o maření exekuce nezáleží. Předmětem ochrany tímto ustanovením zákona nejsou práva zástavních věřitelů, která jsou chráněna předpisem § 1 téhož zákona, takže nikterak nezáleží na tom a nebrání podřadění skutku pod ustanovení § 3, že porušení a třeba i pouhé ohrožení práva zástavních věřitelů na uspokojení jejich pohledávek bylo vyloučeno účelem, za kterým pachatel se zabavenými věcmi svémocně nakládal, a způsobem, jakým docíleného výtěžku použil. Právním statkem chráněným v § 3 uv. zákona jest vážnost úředního opatření sekvestrováním, zabavením aneb obstavením věci, kterážto autorita se porušuje, odnímá-li pachatel věc z moci úřadu, nakládaje s ní tak, jakoby úředního zákroku nebylo. Omezení, které takto nastává ve volné dispozici pachatele s věcí sekvestrovanou, zabavenou nebo obstavenou, jest nutným následkem úředního zákroku, který proto nepozbývá účinnosti a závaznosti ani tím, že dalšími úkony úřadu připravovanými sekvestrováním, zabavením neb obstavením věci, jíž, pokud se týče jejíž hodnoty má být použito k určitému účelu, není zaručen účinek pro pachatele a po případě pro jiné dotčené osoby tak výhodný, jak by bylo lze docíliti, kdyby byla pachateli ponechána úplná volnost, nakládati s dotyčnou věcí. A to v případě exekučního zájmu majetkových předmětů pachatelových tím méně, že pachatel osvědčil liknavost v plnění závazků — byť snad nezaviněnou — nezpůsobilost uvést své zájmy v soulad se zájmy věřitelů, a donutil tím věřitele k žádosti na úřad, by se zabavením věcí pachatelových podjal úkol, zajistiti a po případě dalšími úkony sprostředkovati plnění závazků pachatelových, třeba snad tím docílí věřitelé méně, než by docílili, kdyby se o to řádně postaral sám pachatel. Případným nevýhodám stížností zdůrazňovaným lze bez porušení vážnosti opatření úřadu, a proto i bez porušení § 3 uv. zákona čeliti nakládáním s věcí, zvláště jejím prodejem samým pachatelem jen tehdy, opatřil-li si před tím pachatel souhlas zástavního věřitele, po případě všech zástavních věřitelů. Takový předchozí souhlas však není stížností tvrzen a není ani spisy napovězen. Proto bylo stížnost jako neodůvodněnou zamítnouti.

Současné odvolání obžalovaného uplatňuje, jsouc v této části v pravdě dalším provedením zmateční stížnosti, nikoliv neprávem výtku, že nalézací soud vykročil při vyměření trestu ze své trestní moci, uloživ obžalovanému trest tuhého vězení, ač zákonem stanoven na trestný čin, který soud ve skutku shledal, jen trest jednoduchého vězení. Avšak způsobem tím zmatek § 281 čís. 11 tr. ř., který se dotýká jen výroku o trestu, lze ponechat stranou, neboť nelze zachovati v platnosti ani výrok o vině. Napadený rozsudek klade spáchání souzeného skutku do doby mezi 18. červnem 1926 a 10. květnem 1927. První ze soudcovských úkonů, kterými se přerušuje promlčení podle prvního odstavce § 531 tr. zák., stal se v této trestní věci podle spisů dne 5. září 1927 tím, že soudce nařídil, by nynější stěžovatel byl obeslán k výsledku jako obviněný. Budiž ponecháno stranou, že přesnější stanovení doby, kdy byl skutek spáchán, bylo podle obsahu zájemního protokolu, obzvláště ve

spojení s podrobnějším výsledkem obžalovaného a po případě s doklady, jichž se dovolával, možné. Neboť zřejmě uplynula do 5. září 1927 ode dne, kdy nejpozději byl skutek spáchán, t. j. ode dne 10. května 1927 doba tří měsíců podle § 532 tr. zák. při přečinech a přestupcích, na které určen jest zákonem jen trest jednoduchého vězení, tudíž i při přestupku § 3 zákona o maření exekuce, jímž byl obžalovaný uznán vinným. Neuvažoval-li nalézací soud, ačkoliv doba promlčecí již uplynula, o případném promlčení skutku, ponechal mimo okruh svých úvah právní zařízení, které jest ve prospěch pachatelů trestných činů, takže použil zákona neúplně a tím nesprávně v neprospěch obžalovaného a dal důvod zmatečnosti podle § 281 čís. 9 písm. b) tr. zák. Proto bylo, třebaže stížnost tento zmatek neuplatňuje, zrušiti odsuzující část rozsudku podle § 290 tr. ř. z moci úřední. Ve věci samé ještě rozhodnouti nelze. Ovšem nepřipouští porušení vážnosti úředního opatření, v němž pozůstává podstata přestupku § 3 zákona o maření exekuce, nápravu, takže není tu překážky promlčení, písm. b) § 531 tr. zák. Avšak rozsudkem není zjištěno a není ani popřeno, čeho třeba k posouzení, zda jsou tu další překážky uvedené tamtéž, zejména pod písm. c). Pro nedostatek těchto zjištění bylo vrátiti věc v rozsahu zrušení k opětnému projednání a rozsouzení soudu první stolice a přikázati ji okresnímu soudu, jelikož jde již jen o přestupek (§ 288 čís. 3 tr. ř.).

Čís. 3289.

Ustanovení § 134 tr. zák. netýká se pachatelova omylu v osobě, proti níž se útočí (error in objekto), vyslovujíc jen, že jest bez významu, zda vzešla z činu předsevzatého s úmyslem vražedným smrti osoby, k jejíž usmrcení úmysl pachatelův směřoval, či osoby jiné, nastal-li smrtelný účinek v osobě od předmětu vražedného útoku rozdílné následkem odchýlení se činnosti pachatelovy od směru, který jí pachatel dává (aberratio ictus). Výjimku tu nelze rozšiřovati na přičítání jiných zločinů (zločinu těžkého poškození na těle).

Omyl v předmětu útoku nemá právního významu.

(Rozh. ze dne 12. října 1928, Zm I 333/28.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zamítl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku zemského trestního soudu v Praze ze dne 4. dubna 1928, jímž byl obžalovaný uznán vinným zločinem těžkého poškození na těle podle §§ 152, 155 a), b) tr. zák.

Důvody:

Uplatňujíc důvod zmatečnosti podle § 281 čís. 9 písm. a), správně § 281 čís. 10 tr. ř., jelikož by při důvodnosti výtky přišlo v úvahu podpůrné hledisko § 335 tr. zák., vytýká zmateční stížnost právní mylnost větám rozhodovacích důvodů, že na činu nic nemění, že rána, platící V-ovi, dopadla na neznámého obžalovanému Ž-ého, protože úmysl, zra-